

Co se chystá v březnu 2010 na SEVERu (Středisku ekologické výchovy a etiky Rýchory - SEVER) s výhledem na další měsíce (přehled aktualit)

Česká republika:

Hlavní aktualita: zahájení nového ročníku Specializačního studia pro školní koordinátory EVVO

Projekty zaměřené na vzdělávání pedagogů

- SEVER zajišťuje jeden ze 7 paralelních běhů **Specializačního studia pro školní koordinátory EVVO**, a sice studium pro pedagogy z regionu NUTS II Severovýchod (Královéhradecký, Liberecký a Pardubický kraj). Ve zmíněném běhu bude studovat 26 pedagogů, které čeká 250 vyučovací hodiny studia, rozložených do dvou týdenních a šesti třídních seminářů. Studium bude ukončeno v říjnu 2011 zkouškou a obhajobou závěrečné práce.
4. – 6.3. proběhne první seminář studia v prostorách SEVERu v Horním Maršově (témata: Skupinová dynamika, Vymezení a vývoj EVVO v zahraničí a v ČR, Kdo je to koordinátor EVVO? Vliv člověka na životní prostředí v minulosti a dnes, Stav životního prostředí v ČR) Studium se koná v rámci projektu **Specializované činnosti v EV** resp. Nastavení a ověření podmínek pro vzdělávání k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy podpořeného ESF v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost, jehož příjemcem je SSEV Pavučina a SEVER zajišťuje toto studium dodavatelsky.
Bližší informace: Dr.Hana Kulichová, 739203204, hana.kulichova@ekologickavychova.cz
- **SEVER školám, školy sobě – vzdělávání pro udržitelný život na školách**
Od 1.11.2009 do 31.10.2012 je SEVER hlavním koordinátorem projektu zaměřeného na podporu vzdělávání pedagogů a dalších ped.pracovníků úplných i neúplných ZŠ a SŠ v 9 krajích: Královéhradeckém, Ústeckém, Pardubickém, Středočeském, Libereckém, Olomouckém, Jihomoravském, Zlínském a v kraji Vysočina. V rámci tohoto projektu proběhne v Hradci Králové seminář pro pedagogy 2.stupně ZŠ a SŠ : **17.3. Voda v krajině** (situace zacházení s vodou ve světě a v ČR, voda jako obnovitelný zdroj energie a významný krajinný prvek, školní projekty na téma voda, povodně). V Litoměřicích se proběhne **26.3.** seminář **Watoto** pro pedagogy 1.stupně (multikulturní vzdělávání) a **30.3. – 1.4. doškolovací seminář pro koordinátory EVVO** (ekospotřebitelství, úspory energie). Dále je v rámci projektu plánováno:doškolování kvalifikovaných koordinátorů EVVO se zdůrazněním terénního regionálního aspektu, odborné semináře pro další pedagogy, vzdělávání a podpora pedagogických týmů. Zkušenosti těchto škol a praktické výstupy vzdělávání „šitého na míru“ týmům budou shrnuty ve **dvou metodických manuálech**.
Bližší informace: Dr.Hana Kulichová, 739203204, hana.kulichova@ekologickavychova.cz

Projekty zaměřené na práci s žáky a studenty

- **Týden pro udržitelný život - vzdělávací pobytový program pro žáky ZŠ a SŠ**
SEVER realizuje 36 měsíční projekt zaměřený na **zkvalitňování environmentálních pobytových programů pro žáky základních a středních škol**. Součástí projektu je např. vytvoření metodiky pro evaluaci pobytových programů, vytvoření interaktivního webu či

vytvoření metodické příručky. Důležitým faktorem je spolupráce s různými školami, odborníky na evaluaci a dalšími organizacemi zabývajícími se environmentálními pobytovými programy (např.: sdruženými na www.ekopobyt.cz). Projekt je financován v rámci ESF - Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Bližší informace: Ing. Jaromír Kvasnička, 739203205, mirek.kvasnicka@ekologickavychova.cz

- **Putování prostorem a časem**

Cílem tohoto projektu je vytvořit praktické výukové programy zaměřené na dokumentaci environmentálního a společenského rozvoje oblastí, ve kterých žáci a pedagogové žijí, a realizovat tyto výukové programy na 16 školách v **regionech Krkonoše a Kutnohorsko**. Na těchto školách budou do vyučování zařazeny aktivity zaměřené na poznávání vývoje krajiny a aktivity k posílení vztahu žáků k místu, kde žijí. V rámci environmentálního vzdělávání budou využity moderní komunikační a informační technologie. Předpokládáme, že do projektu bude zapojeno 400 žáků a pedagogů ZŠ a nižších ročníků víceletých gymnázií. Projekt začal v listopadu 2009 a potrvá do ledna 2012. Do Projektu jsou zapojeny tyto školy z Krkonoše a Podkrkonoší – ZŠ Horní Maršov, ZŠ Strž Dvůr Králové nad Labem, ZŠ Žaclěb, ZŠ Úpice – Lány.

Předkladatelem projektu je EKODOMOV, SEVER se na práci podílí jako partner.

Bližší informace: Ing. Eliška Knížková, 739 203 205, eliska.knizkova@ekologickavychova.cz

- **SIEU - Schools for Intelligent Energy Use**

V tomto projektu studenti středních odborných škol za podpory odborných konzultantů **hledají řešení energetických problémů v provozu partnerské organizace** - např. místní firmy, úřadu či neziskové organizace. Klientem se v prvním kole stala prodejna a jídelna, zabývající se alternativními směry stravování v Hradci Králové **Bazalka**. Na projektu pracuje v tomto kole 6 středních odborných škol z **Královéhradeckého, Libereckého a Pardubického kraje**: Lesnická akademie Trutnov, OA a Hotelová škola Turnov, Střední odborná škola veřejnoprávní a sociální Stěžery, VOŠ a SOŠ Nový Bydžov, Střední odborná škola elektrotechnická a strojní a střední odborné učiliště Pardubice, SOŠ a SOU Hradební Hradec Králové. V rámci projektu **vyšla metodická publikace**. Druhé kolo projektu je plánováno na školní rok 2010/2011. Ke spolupráci na druhém kole SEVER oslovil 4 základní školy - ZŠ Horní Maršov, ZŠ Žaclěb, ZŠ Strž Dvůr Králové a ZŠ Úpice - Lány. Projekt je podpořen Evropskou komisí, SEVER je zde partnerem.

Bližší informace: Ing. Eliška Knížková, 739 203 205, eliska.knizkova@ekologickavychova.cz

Připravujeme: duben – prezentace výsledků práce škol

- **Carbon Detectives Europe**

Ve dnech **18.-19. 3.** proběhne v rámci projektu dvoudenní **koordináční schůzka partnerských zemí** v Budapešti. Hlavními tématy jednání bude finalizace přípravných prací před spuštěním internetových stránek www.carbondetectiveseurope.org, včetně kalkulátoru uhlíkové stopy. Konečnou podobu by měla získat také mezinárodní soutěž, jejíž zahájení je plánováno na začátek příštího školního roku. Hlavním cílem tříletého mezinárodního projektu je začlenění hlavních zásad udržitelného rozvoje do výuky žáků ve věku 8-14 let. Projekt si klade za cíl žáky inspirovat ke snižování uhlíkové stopy jejich školy a současně bude zvyšovat jejich povědomí o klimatických změnách, možnostech využívání inteligentní energie a důležitosti šetrného nakládání s energiemi.

Bližší informace: Dita Gollová, 739 454 755, dita.gollova@ekologickavychova.cz

- **Škola pro udržitelný život (ŠUŽ) – 18 škol** a jejich partnerů (5 z Královéhradeckého, 5 z Pardubického, 5 z Libereckého a 3 z Ústeckého kraje) realizuje své komunitní projekty vedoucí ke zlepšení životního prostředí. Projekt bude v první části specifitější svým hlubším zaměřením na vzdělávání než ŠUŽ přechozích letech. Žadatelé z řad škol najdou podporu pro vytváření svých projektů v propracovaných metodických materiálech a uceleném vzdělávacím kurzu v duchu trvale udržitelného rozvoje.

10.3. v rámci programu ŠUŽ proběhne v Liberci **seminář k občanskému zapojování a k nové metodice místně ukotveného učení**, kterou ŠUŽ využívá. K této metodice vzniká i nová příručka, s jejímž rukopisem budou účastníci seznámeni. Zúčastní se školy a zástupci neziskových organizací z celé ČR.

Bližší informace: Bližší informace: Mgr. Lucie Munzarová, 776 599 858, SEVER, lucie.munzarova@ekologickavychova.cz

- Na **školní vzdělávací pobyty** (pobytové výukové programy) do pobytového střediska v Horním Maršově přijedou žáci z Jihomoravského kraje: 8.-12.3. ZŠ Brno (16 osob), Královéhradeckého kraje: 15.-19.2. ZŠ Gutha Jarkovského z Kostelce nad Orlicí (30 osob) a Ústeckého kraje: 22.-26.2. Gymnázium Roudnice nad Labem (32 osob).

Královéhradecký kraj:

Hlavní aktualita:- semináře pro pedagogické týmy škol v Královéhradeckém kraji se díky projektu „Environmentální vzdělávání pedagogů“ rozbíhají ve velkém
- nové nabídky - seminář pro zemědělce, výlet za zpracovatelem certifikovaného dřeva z udržitelně obhospodařovaných lesů (FSC) a semináře pro celé pedagogické týmy škol

- **Environmentální vzdělávání pedagogů** – v březnu budou pokračovat konzultační návštěvy partnerských škol tohoto projektu určeného na podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost – OPVK, podpořeného Evropským sociálním fondem. Tento projekt zahrnuje realizaci specializačního studia pro školní koordinátory EVVO (v rozsahu 250 hodin), doškolovací semináře pro již kvalifikované koordinátory EVVO a řadu dalších vzdělávacích akcí. Novinkou je zde systematické vzdělávání šité „na míru“ potřebám 10 partnerských škol, které by mělo ověřit, jak provázat vzdělávání školních koordinátorů EVVO a učitelských týmů z jejich škol, jak dlouhodobě a systematicky pracovat s týmem jedné školy a poskytovat mu poradenství a vzdělávání v oblasti environmentální výchovy podle plánu, který si tým sám navrhne. Projekt trvá od 1.8.2009 do 31.1.2012. V březnu proběhnou v Hradci Králové tyto **semináře pro pedagogy:**
2.3 Škola a doprava (druhy dopravy v ČR a jejich podíl na zatížení životního prostředí, jak snížit negativní dopady dopravy a jak může v tomto směru pomoci škola? Příklady z praxe - školní projekty) Lektori: Mgr. Jan Ježek, Jiráskovo gymnázium, Náchod, Mgr. Jan Jiterský, ZŠ Bodláka a Pampelišky, Veliš.
3.3. Člověk a jeho svět – Environmentální výchova na 1.stupni (praktické náměty pro naplnění vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a průřezového tématu Environmentální výchova, využití prvků dramatické výchovy, kooperativního vyučování, smyslových a pohybových her) Lektorka: Bc. Lenka Hronešová, SEVER.
Pro týmy pedagogů partnerských škol proběhnou v pobytovém středisku v Horním Maršově semináře:
10.3. seminář pro tým SŠIS Dvůr Králové (jak připravit projektový den na téma Šetrné spotřebitelství). Lektori: Dr. Hana Kulichová, Ing. Jaromír Kvasnička, SEVER.
26. – 27.3. seminář pro tým Speciální ZŠ Úpice (projektové vyučování, jak připravit projektový den na téma Voda). Lektorky: Bc. Lenka Hronešová, Dr. Hana Kulichová, SEVER.
29. – 31.3. seminář pro tým SOŠ Stěžery (krajina jako průřezové téma, vliv člověka na životní prostředí v minulosti a dnes, problémy Krkonošského NP). Lektori: Dr. Hana Kulichová, Ing. Jaromír Kvasnička, SEVER, zástupce KRNAP.
Bližší informace o projektu: Mgr. Radka Urbánková, SEVER, Hradec Králové, 739 203 210, radka.urbankova@ekologickavychova.cz
Připravujeme: 8.4. Přírodou z Polabí k hraničním horám, 14.4. Environmentální výchova prožitkem, 15.- 17.4. doškolovací seminář pro koordinátory EVVO
- **Projekt: SEVER školám, školy sobě – vzdělávání pro udržitelný život na školách.** SEVER pokračuje v práci hlavního koordinátora projektu zaměřeného na podporu vzdělávání pedagogů a dalších ped. pracovníků úplných i neúplných ZŠ a SŠ mimo jiné též v Královéhradeckém kraji. **17.3.** proběhne v Hradci Králové **seminář Voda v krajině** (podrobnosti viz výše Česká republika). Projekt trvá od 1.11.2009 do 31.10.2012.
Bližší informace: Dr. Hana Kulichová, 739203204, hana.kulichova@ekologickavychova.cz
- **Putování prostorem a časem.** SEVER se jako partner podílí na projektu zaměřeném na praktické výukové programy pro ZŠ a nižší ročníky víceletých gymnázií k dokumentaci environmentálního a společenského rozvoje oblastí, ve kterých žáci a pedagogové žijí, mj. též v Královéhradeckém kraji. Do Projektu jsou zapojeny **tyto školy z Krkonoš a Podkrkonoší** – ZŠ Horní Maršov, ZŠ Strž Dvůr Králové nad Labem, ZŠ Žacléř, ZŠ Úpice – Lány. (podrobnosti viz výše Česká republika). Projekt trvá od 1.11.2009 do ledna 2012.
Bližší informace: Ing. Eliška Knížková, 739 203 205, eliska.knizkova@ekologickavychova.cz
- **Škola pro udržitelný život** – 5 škol z Královéhradeckého kraje realizuje své komunitní projekty zaměřené na zlepšení životního prostředí. V tomto kraji projekt Škola pro udržitelný život středisko SEVER realizuje ve spolupráci s o.p.s. Partnerství a projekt je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.
Informace: www.sever.ekologickavychova.cz, www.skolaprozivot.cz.
Bližší informace: Mgr. Radka Urbánková, SEVER, Hradec Králové, 739 203 210, radka.urbankova@ekologickavychova.cz

- **8.3. Seminář k programu RWCT (psaním ke kritickému myšlení)** proběhne v prostorách SEVERu v Hradci Králové. Pořádá INEX-SDA Kostelecké Horky. Lektorka PhDr. Hana Košťálová, národní koordinátorka a certifikovaná lektorka programu RWCT, editorka Kritických listů
- **27.3. (sobota)- Výlet od dřeva k papíru.** Celodenní exkurze společným autobusem pro zájemce z řad široké veřejnosti. Návštěva Dřevotvaru Jablonné nad Orlicí, který zpracovává FSC dřevo (dřevo z šetrně obhospodařovaných lesů), Ruční papírna Velké Losiny (muzeum papíru).
Bližší informace: Silvie Vacková, SEVER, Hradec Králové, 739 203 210, silvie.vackova@ekologickavychova.cz

Hradec Králové:

- **13.3. Kurz šití waldorfských panenek**, šití oblékací panenky. Pořádá Sdružení přátel waldorfského školství v Hradci Králové v prostorách střediska SEVER.
- Na měsíc březen je naplánováno **30** ekologických výukových programů pro MŠ, ZŠ a SŠ z města Hradec Králové a okolí.

Krkonoše, Trutnovsko:

- **Dům obnovy tradic, ekologie a kultury – DOTEK** na bývalé faře v Horním Maršově připravil: **27. 3. Jarní hrátky se starým papírem (14.00)**
Přednáška o recyklaci papíru, využití a zpracování starého papíru. Vyrobíme ruční papír a z něj drobné upomínkové předměty, přáníčka, jarní pozdravy atd.
- **31.3. seminář o pravidlech ekologického zemědělství** a o dotacích na něj v Trutnově, pořádá SEVER a Okresní agrární komora Trutnov. Pro zemědělce – zájemce o vstup do režimu ekologického zemědělství.
Bližší informace: Jan Franta, SEVER, Horní Maršov, 739 203 207, jan.franta@ekologickavychova.cz
- V pobytovém středisku v Horním Maršově proběhnou **pobytové výukové programy** (viz výše).
- Zástupce SEVERu bude spolupracovat na **přípravě nové expozice KRNAP** o přírodě a historii Krkonoš ve Vrchlabí, která nahradí dosavadní expozici Kámen a život. 25.-27. března proběhne porada k přípravě libreta této výstavy.

Připravujeme: 24.4. Den Země (výlet pro rodiče s dětmi, jarmark)

Další informace k výše uvedeným akcím:

Středisko ekologické výchovy SEVER, Horská 175, Horní Maršov 54226, 499 874 280, 739 203 205, sever@ekologickavychova.cz, sever-hm@ekologickavychova.cz

Středisko ekologické výchovy SEVER, Kavčí plácek 121, 500 02 Hradec Králové, tel.495580319, 739 203 209, sever-hk@ekologickavychova.cz

Ústecký kraj:

Hlavní aktualita: SEVER školí pracovníky Městského úřadu Litoměřice a zajišťuje s ním semináře k udržitelné energetice

- **Projekt: SEVER školám, školy sobě – vzdělávání pro udržitelný život na školách.** SEVER bude pracovat jako hlavní koordinátor projektu zaměřeného na podporu vzdělávání pedagogů a dalších ped.pracovníků úplných i neúplných ZŠ a SŠ mimo jiné též v Ústeckém kraji (podrobnosti viz výše Česká republika). V Litoměřicích se proběhne 26.3. seminář Watoto pro pedagogy 1.stupně (multikulturní vzdělávání) a 30.3. – 1.4. doškolovací seminář pro koordinátory EVVO (ekospotřebitelství, úspory energie).
- **Škola pro udržitelný život** – 4 školy pracují na realizaci svých komunitních projektů. Projekt společně vyhlásil SEVER a Partnerství o.p.s. V tomto roce byly v rámci Ústeckého kraje podpořeny nabídky Základní školy Antonína Sochora v Duchcově, Základní a mateřské školy v Liběšicích, Základní školy a mateřské školy v Želanech a Střední lesnické školy a odborné školy sociální ve Šluknově. Do současné doby prošly vybrané školy fází plánování a konzultací s odborníky i zástupci místních komunit, psaní průběžných zpráv a přistupují k praktické realizaci projektů. V tomto kraji projekt Škola pro udržitelný život středisko SEVER realizuje ve

spolupráci s o.p.s. Partnerství a projekt je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.
Informace: www.sever.ekologickavychova.cz a www.skolaprozivot.cz, Bc.Martin Vlček, SEVER, Litoměřice, 739 203 211, sever-ltm@ekologickavychova.cz.

Litoměřice:

- **5.3.** v rámci projektu **Litoměřice město slunce a života** proběhne školení zaměstnanců Městského úřadu v Litoměřicích, zaměřené na podporu a opatření k zavedení „**zeleného úřadování**“. Školení bude realizováno v prostorách úřadu a lektorsky ho zajistí pracovníci Střediska ekologické výchovy SEVER v Litoměřicích.
V rámci projektu dále proběhne **vědomostní soutěž**, kterou organizačně zajistilo Oblastní muzeum v Litoměřicích spolu se SEVERem - test o znalostech přírody pro žáky z prvních i druhých stupňů ZŠ v Litoměřicích. Na konci března proběhne vyhodnocení soutěže.
- V tomto měsíci bude zahájena spolupráce se Zdravým městem Litoměřice na projektu **Sun flower**. V rámci projektu bude SEVER zajišťovat čtyři osvětové akce k udržitelné energetice. Cílovou skupinou budou především školy, ale i další zájemci z řad veřejnosti o udržitelnou energetiku, obnovitelné zdroje energie. Projekt bude realizován v období březen až květen 2010.
- Po celý měsíc únor bude probíhat ekologický výukový program zaměřený na význam vody „**Kapy kap**“ pro děti z mateřských škol a prvního stupně základních škol z Litoměřic.

Další informace k výše uvedeným akcím v Ústeckém kraji: Středisko ekologické výchovy SEVER, Na Valech 53, 412 01 Litoměřice, tel.: 416 734 838, sever-ltm@ekologickavychova.cz